

Sygn. akt: I C 1093/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Patrycja Pacholska-Stolarz
Protokolant:	sekr. sąd. Agnieszka Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 r. w Inowrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.

przeciwko B. Z.

o zapłatę

- zasądza od pozwanej B. K. Z. na rzecz powoda H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. kwotę 20.092,18zł (dwadzieścia tysięcy dziewięćdziesiąt dwa złote 18/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 11.465,50zł od dnia 12 marca 2014r. do dnia zapłaty, z tym ustaleniem, że wysokość odsetek umownych naliczanych od 01 stycznia 2016r. nie może przekroczyć wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie,
- nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Inowrocławiu na rzecz radcy prawnego A. K. kwotę 2.952,00zł (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote 00/100) tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu,
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 252,00zł (dwieście pięćdziesiąt dwa złote 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,
- nie obciąża pozwanej pozostałymi kosztami procesu poniesionymi przez powoda.

SSR Patrycja Pacholska-Stolarz

I C 1093/15

UZASADNIENIE

Powód H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. w pozwie złożonym w trybie elektronicznego postępowania upominawczego w dniu 12 maja 2014r. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. K. Z. kwoty 20.092,18 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 11.465,50 zł od 12 maja 2014r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że zobowiązanie wynika z zawartej między pozwaną a (...) Bank S.A. we W. w dniu 20 października 2009r. umowy nr (...). W związku z nie uregulowaniem w terminie zaległości bank wypowiedział umowę, wierzytelność jest wymagalna od dnia 4 lipca 2011r. Pozwana, mimo działań windykacyjnych nie uregulowała zadłużenia w terminie wyznaczonym przez bank, a wierzytelność wynikająca z zawartej umowy została zbyta w dniu 7 czerwca 2013r. przez (...) Bank S.A. na rzecz powoda. Powód poinformował pozwaną o cesji wierzytelności pismem z dnia 9 lipca 2013r., i ponownie wezwał ją do zapłaty pismem z dnia 25 kwietnia 2014r. Pozwana nie uregulowała zadłużenia w wyznaczonym terminie. Na wymagalne roszczenie składa się kapitał w kwocie 11.465,50 zł, odsetki umowne w kwocie 1.417,36 zł, odsetki karne w kwocie 6.972,77 zł, oraz nabyte koszty windykacji w wysokości 236,55 zł. Pozwaną obciążają dalsze odsetki umowne, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, obliczone od kwoty kapitału zgodnie z umową z 20 października 2009r. według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia pozwu wynosiła 16 % w stosunku rocznym i stanowi nie więcej niż czterokrotność stopy lombardowej.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 26 maja 2014r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu, sygn., akt VI Nc-e 649463/14. (k. 6)

Pozwana B. Z. złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości (k. 7)

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Inowrocławiu postanowieniem z dnia 1 lipca 2014r.(k. 12)

W piśmie z dnia 2 października 2015r. strona pozwana podniosła, że pozew winien zostać oddalony, gdyż powód nie udowodnił swojego żądania. Wskazała, że nie dołączono do pozwu żadnych dokumentów związanych z umową pożyczki, w szczególności dotyczących jej ubezpieczenia i wypowiedzenia. Podniosła, że przystąpiła do grupowego ubezpieczenia kredytobiorców na wypadek zgonu lub trwałego inwalidztwa i całkowitej niezdolności do pracy, utraty pracy lub poważnego zachorowania. Jednocześnie wyraziła zgodę, aby w razie zajścia wypadku objętego ubezpieczeniem przysługujące jej świadczenie od ubezpieczyciela zostało wypłacone kredytodawcy. Wskazała, że bezsporną okolicznością jest, że pozwana przelała wszystkie swoje uprawnienia wobec ubezpieczyciela na rzecz banku. Podniosła przy tym zarzut, że bank wbrew umowie ubezpieczenia nie dokonał zaspokojenia swoich roszczeń wobec pozwanej ze świadczeń, jakie winien uzyskać od ubezpieczyciela w związku ze ziszczeniem się ryzyka ubezpieczeniowego. Pozwana wskazała również, że przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy dokumentu urzędowego. (k. 70-75)

W piśmie z dnia 12 listopada 2015r. powód wskazał, że (...) Bank S.A. podjął próbę likwidacji szkody w ramach ubezpieczenia spornej umowy pożyczki. Zgłoszone roszczenie spotkało się z decyzją negatywną ubezpieczyciela. (k. 83)

Za uwagi na to, że po zamknięciu rozprawy, do którego doszło w dniu 18 lutego 2016r. pełnomocnik pozwanej wniósł o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty, których wysokość określił na kwotę 200 zł miesięcznie, zamknięta rozprawa została otwarta na nowo, w celu umożliwienia powodowi wypowiedzenia się co do kwestii ewentualnych rat.

Powód w piśmie z dnia 18 marca 2016r. wyraził zgodę na rozłożenie zadłużenia na raty w wysokości po 350 zł w na warunkach przedstawionych szczegółowo w tymże piśmie procesowym. (k. 147)

Na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016r. pełnomocnik pozwanej oświadczył, że maksymalna wysokość rat, jakie byłaby w stanie uiszczać pozwana, z uwagi na wysokość jej dochodów, wynosi 100 zł miesięcznie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 20 października 2009r. pozwana B. Z. zawarła z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki nr PG\ (...), określoną jako „europożyczka na karcie VISA”. Mocą umowy bank pożyczył pozwanej kwotę 15.225,70 zł. Pozwana przystąpiła do umowy ubezpieczenia zawartej między (...) Bankiem S.A. a (...) S.A. obejmującej swym zakresem m.in. ryzyko

zgonu, inwalidztwa, poważnego zachorowania, wskazując jako osobę uprawnioną do odbioru świadczenia (...) Bank S.A.

/bezsporne, odpis umowy pożyczki k. 32-33, oraz w aktach sprawy I Co 3750/12 Sądu Rejonowego w Inowrocławiu/

Pozwana, mimo zobowiązania wynikającego z umowy, nie regulowała rat pożyczki w ustalonych przez strony terminach, spłaciła pożyczkę jedynie częściowo, w związku z czym (...) Bank S.A. wypowiedział umowę.

/bezsporne/

(...) Bank S.A. w piśmie z dnia 17 lutego 2011r. wystąpił do Towarzystwa (...) S.A. z wnioskiem o wypłatę świadczenia z tytułu poważnego zachorowania kredytobiorcy. Towarzystwo ubezpieczeń odmówiło wypłaty świadczenia. (...) Bank S.A. odwołał się od tej decyzji, jednak bezskutecznie – towarzystwo ubezpieczeń ponownie odmówiło wypłaty świadczenia.

/ dowody: wniosek o wypłatę świadczenia z 17.02.2011r.- kserokopia k. 107, decyzje z dnia 19.05.2011r. i z 29.06.2011r. k. 111-112/

Na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez (...) Bank S.A. w dniu 21 sierpnia 2012r., któremu postanowieniem z dnia 11 września 2012r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu nadał klauzulę wykonalności, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy D. W. prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko B. Z. w sprawie Km 1545/13. Postępowanie zostało umorzone na wniosek wierzyciela.

/dowód: dokumenty w aktach I Co 3750/12 Sądu Rejonowego w Inowrocławiu oraz w aktach Km 1545/13 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy D. W. /

W dniu 7 czerwca 2013r. (...) Bank S.A. we W. jako cedent zawarł z H. I Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w K. jako cesjonariuszem umowę przelewu wierzytelności przysługującej w stosunku do pozwanej.

/bezsporne, nadto odpis wyciągu z umowy cesji k. 36-39/

W dacie zamknięcia rozprawy na wymagalne zadłużenie składały się kwoty: kapitał w kwocie 11.465,50 zł, odsetki umowne (oprocentowanie) w kwocie 1.417,36 zł, odsetki karne – za opóźnienie w kwocie 6.972,77 zł, oraz nabyte koszty windykacji w wysokości 236,55 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o znajdujące się w aktach sprawy dowody z dokumentów zaprezentowane przez stronę powodową, których prawdziwości strona pozwana nie kwestionowała oraz w oparciu zgodne stanowiska stron.

Sąd zważył, co następuje:

W myśl art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej ilości. Precyzyjnie prawa i obowiązki stron przedmiotowej pożyczki określa umowa z dnia 20 października 2009r. w szczególności prawo dającego pożyczkę do wypowiedzenia umowy i obowiązki pożyczkobiorcy w sytuacji zaistnienia takiego wypowiedzenia.

Pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności, podniosła natomiast zarzut nie udowodnienia wysokości roszczenia oraz zarzucała powodowi, że nie skorzystał z możliwości uzyskania spłaty na podstawie umowy ubezpieczenia pożyczki.

Zarzuty podniesione w sprzeciwie w świetle materiału dowodowego przedstawionego przez powoda okazały się chybione.

Nie ulega wątpliwości w ocenie Sądu, w świetle materiału dowodowego i nie kwestionowanego faktu, że pozwana nie spłaciła całej kwoty pożyczki, że roszczenie powoda jest wymagalne, powód wskazał datę wymagalności roszczenia tj. 4 lipca 2011r. Również mając na uwadze okoliczność, że na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z wniosku (...) Banku S.A. prowadzone było postępowanie egzekucyjne, przeciwko któremu pozwana nie oponowała (w szczególności nie złożyła powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego) – wnioskować należy, iż twierdzenia pozwanej o braku wymagalności roszczenia były podnoszone jedynie na potrzeby przedmiotowej sprawy i nie mogły skutkować uznaniem, że roszczenie nie jest wymagalne.

Również zarzuty dotyczące wysokości roszczenia uznać należało za bezzasadne. Powód udowodnił, że przysługuje mu roszczenie w pełnej wysokości wskazanej w pozwie – przedkładając odpis umowy pożyczki, z której wynikała wysokość zadłużenia, umowę cesji wierzytelności, jak również wyciąg z ksiąg rachunkowych banku, od którego nabył wierzytelność. Należało uwzględnić także okoliczność, iż twierdzenia o nadmiernej wysokości żądania wysuwane były dopiero na gruncie przedmiotowej sprawy, a wcześniej, tj. kiedy (...) Bank S.A. w drodze egzekucji sądowej próbował uzyskać świadczenie od pozwanej, wówczas nie kwestionowała ona w żaden sposób swojego obowiązku. Kwota kapitału egzekwowana przez bank w postępowaniu egzekucyjnym i aktualnie dochodzona przez powoda nie różni się. Różnica w wysokości roszczeń spowodowana jest głównie upływem czasu, który spowodował narastanie odsetek, a nadto doliczeniem do żądania kosztów egzekucji.

Ponadto należy mieć również na względzie okoliczność, że ciężar dowodu w zakresie spłaty zadłużenia, w myśl art. 6 k.c. obciążał pozwaną. Pozwana nie udowodniła, aby w związku z przedmiotową pożyczką zapłaciła jakiegokolwiek kwoty, które powinny zostać zaliczone na poczet objętego powództwem zadłużenia.

Stwierdzić należy, iż w zakresie wysokości zadłużenia Sąd jedynie posiłkowo opierał się na wyciągu z ksiąg (...) Bank S.A. z 7.06.2013.(k. 27), będącym dokumentem prywatnym. W tym miejscu przyznać rację należy pozwanej, że dokument ten nie ma charakteru dokumentu urzędowego.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Wysokość dalszych odsetek od kapitału, których zasądzenia powód domagał się w pozwie, ustalona została w oparciu o treść umowy łączącej strony. Zasądzając odsetki Sąd miał na względzie zmianę dokonaną w treści przepisów art. 359 k.c. i 481 k.c., dotyczących odsetek, mocą ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 1830). Od stycznia 2016r. nastąpiła zmiana kategorii i wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie, co znalazło odzwierciedlenie w brzmieniu wyroku.

Pozwana wniosła o rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty w kwocie po 100 zł miesięcznie. Możliwość taka wynika z dyspozycji art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, jednak podstawą zastosowania tego przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki, na przykład, że ze względu na stan majątkowy, rodzinny, czy zdrowotny spełnienie zasądzanego świadczenia przez stronę pozwaną, niezwłoczne lub jednorazowe, byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby ją lub jej bliskich na niepowetowane szkody.

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanej i należności zasądzonej w punkcie 1 wyroku nie rozłożył na raty.

W dacie zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki pozwana była już uznana za trwale, całkowicie niezdolną do pracy mocą orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 10 grudnia 1997r. Mogła zatem przypuszczać, że będzie miała problemy ze spłatą pożyczki, zdecydowała się jednak na zawarcie umowy. Ponadto z przedłożonego przez pozwaną pisma komornika sądowego wynika, że ma jeszcze ma jeszcze innych wierzycieli, którzy egzekwują przymusowo przysługujące im roszczenia. (k. 62)

W niniejszej sprawie pozwana, za pośrednictwem pełnomocnika, wniosła o ustalenie wysokości rat w kwocie po 100 zł miesięcznie. Z uwagi na proponowaną maksymalną wysokość rat Sąd nie mógł uwzględnić wniosku pozwanej, których wysokość była rażąco niska, biorąc pod rozwagę wysokość rat kredytu wynikających z umowy zawartej z bankiem, które wynosiły minimalnie 250 zł miesięcznie (15.225,70 zł na 60 rat).

Podkreślenia wymaga przy tym i to, że rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela.

Wskazać należy, iż ochrona, jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c., nie może być stawiana w procesie cywilnym ponad ochronę powoda i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Powód wyrażał wprawdzie zgodę na rozłożenie świadczenia na raty, ale proponowana przezeń wysokość rat tj. 350 zł miesięcznie z uwagi na stan zdrowia pozwanej, jej uzasadnione potrzeby i wysokość świadczenia rentowego – 900 zł miesięcznie – nie mogła zostać zaakceptowana przez Sąd.

Ponadto pozwana miała możliwość dokonywania wpłat na poczet swojego zadłużenia w takiej wysokości jaką aktualnie proponuje, co zmniejszyłoby zaległość, nie zrobiła tego jednak. Reasumując - raty proponowane przez pozwaną były zbyt niskie w stosunku do wysokości zadłużenia, natomiast proponowane przez powoda zbyt wysokie w stosunku do możliwości pozwanej, przez wzgląd na jej stan zdrowia, to, że utrzymuje się samodzielnie oraz biorąc pod uwagę jej inne zadłużenia.

W punkcie 2 sentencji wyroku kosztami nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu przez radcę prawnego A. K. obciążył Skarb Państwa, zasądzając je w wysokości zgodnej z § 2 ust. 3 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013r., poz. 490 j.t.)

O kosztach postępowania poniesionych przez stronę powodową Sąd orzekł w punktach 3 i 4 wyroku, a to na podstawie art. 102 k.p.c., który pozwala w wypadkach szczególnie uzasadnionych na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów albo nie obciążanie jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu pozwaną obciążyć należało wyłącznie kosztami poniesionymi przez powoda tytułem opłaty sądowej od pozwu w kwocie 252zł. Sąd, biorąc pod uwagę szczególne położenie pozwanej, będącej osobą w zaawansowanym wieku (73 lata) i bardzo schorowaną, nie uznał za zasadne obciążania jej kosztami zastępstwa procesowego powoda. Nadmienić w tym miejscu należy, iż kwotę 753 zł nienależnie pobraną od powoda tytułem opłaty uzupełniającej od pozwu, zarządzeniem przewodniczącego zwrócono w dniu 12 sierpnia 2015r. (k. 51)

SSR Patrycja Pacholska-Stolarz